

Souhrnná teritoriální informace:

Bulharsko

Zastupitelský úřad 12. 6. 2023 14:11

Bulharsko se nachází v jihozápadní Evropě, na Balkánském poloostrově. Země sousedí na severu s Rumunskem (hranici tvoří převážně Dunaj), na západě se Srbskem a Severní Makedonií, na jihu s Řeckem a na jihovýchodě s Tureckem. Východní hranici tvoří Černé moře.

Bulharská republika je parlamentní demokracií s jasně daným rozdelením moci na zákonodárnou, výkonnou a soudní, v čele státu stojí přímo volený prezident a výkonnou moc představuje vláda (Rada ministrů) sestavovaná na základě výsledků parlamentních voleb politickými stranami, které jsou zastoupeny v jednokomorovém Národním shromáždění. Vzhledem k rozložení voličských preferencí v posledních letech se zpravidla jedná o koaliční vládu - naposledy byly ve vládní koalici zastoupeny čtyři strany. Nicméně počínaje řádnými parlamentními volbami v dubnu 2021 se země ocitla ve vleklé politické krizi, což se odrazilo v opakovaných předčasných volbách (4x za poslední dva roky) a neúspěšných pokusech o sestavení řádného kabinetu (podařilo se to pouze jednou na cca 8 měsíců, jinak vládne úřednická vláda jmenovaná prezidentem).

Země je od 1. ledna 2007 členským státem EU, tudíž i zákonodárství je harmonizováno s unijní legislativou. Fungování právního systému však vykazuje dlouhodobě řadu nedostatků a je předmětem opakovávané kritiky EK i mezinárodních organizací. Bulharsko i z tohoto důvodu nebylo dosud vyřazeno z Mechanismu spolupráce a verifikace (CVM) EU. Bulharská ekonomika představuje průmyslově-zemědělské, otevřené a tržní hospodářství se středně rozvinutým soukromým sektorem a určitým podílem strategických státem vlastněných podniků (zejména energetika, klíčová infrastruktura). V posledních letech vykazovala poměrně vysoké tempo růstu HDP nad průměrem EU, nicméně nadále zůstává zemí s nejnižšími příjmy a platy, nejnižším HDP na hlavu i nejhorší produktivitou práce v EU.

Pro české firmy je Bulharsko známým a zajímavým trhem, kde tradičně působí celá řada firem na poli obchodní výměny, ale i investic. Mezi klíčové zájmové sektory patří energetika, dopravní průmysl a infrastruktura, ICT, obranný průmysl, zdravotnictví, vodohospodářství, ochrana životního prostředí a další. Přes ekonomické potíže a negativní dopady pandemie covidu-19 očekávají domácí i zahraniční analytici poměrně rychlé oživení bulharské ekonomiky a posílení růstového trendu. I díky schválení Národního plánu obnovy a odolnosti a tím i očekávaným masivním příspunem finančních prostředků z EU lze předpokládat výskyt celé řady zajímavých příležitostí pro uplatnění českých firem. Bulharsko by také mohlo těžit z možného přesunu výrobních investic např. z Asie zpět do Evropy. Mezi negativa při vstupu českých firem patří byrokracie, korupce a netransparentní tržní prostředí, díky stárnutí populace a emigraci vznikají problémy na trhu práce.

Základní údaje	
Hlavní město	Sofie
Počet obyvatel	6,45 mil.
Jazyk	oficiální jazyk bulharština, dále se používá turečtina, rozšířeny jsou angličtina, ruština, němčina
Náboženství	pravoslavné (75,9 %), islám (9,4 %), protestantství (1,1 %), katolické (0,8 %)
Státní zřízení	parlamentní republika
Hlava státu	Rumen Radev
Hlava vlády	Nikolaj Denkov
Název měny	bulharský lev (BGN)
Cestování	
Časový posun	+1 hodina
Kontakty ZÚ	
Velyslanec	PhDr. Lukáš Kaucký
Ekonomický úsek	Ing. Petr Vávra
Konzulární úsek	PhDr. Olga Zdrálková
CzechTrade	Ing. Martin Hlavnička
Czechinvest	ne
Ekonomika	
2022	
Nominální HDP (mld. USD)	82,34
Hospodářský růst (%)	3,70
Inflace (%)	15,29
Nezaměstnanost (%)	5,50

Kapitoly a podkapitoly:

1 Základní informace o teritoriu

- 1.1 Systém vládnutí a politické tendenze v zemi
- 1.2 Zahraniční politika země
- 1.3 Obyvatelstvo

2 Ekonomika

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finanční a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

3 Obchod a investice

- 3.1 Obchodní vztahy
- 3.2 Přímé zahraniční investice
- 3.3 FTA a smlouvy
- 3.4 Rozvojová spolupráce
- 3.5 Perspektivní obory (MOP)

4 Kultura obchodního jednání

- 4.1 Úvod
- 4.2 Oslovení
- 4.3 Obchodní schůzka
- 4.4 Komunikace
- 4.5 Doporučení
- 4.6 Státní svátky

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

- 5.1 Vstup na trh
- 5.2 Formy a podmínky působení na trhu
- 5.3 Marketing a komunikace
- 5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 5.5 Trh veřejných zakázek
- 5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
- 5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
- 5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
- 5.9 Veletrhy a akce

6 Kontakty

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

1 Základní informace o teritoriu

Podkapitoly:

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi

1.2 Zahraniční politika země

1.3 Obyvatelstvo

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi

Oficiální název státu:

Bulharská republika (Republika Balgarija)

Systém vládnutí:

Bulharská republika je dle Ústavy z července 1991 parlamentní demokracií s jasně daným rozdělením moci na zákonodárnou, výkonnou a soudní, v čele státu stojí přímo volený prezident a výkonnou moc představuje vláda (Rada ministrů) sestavovaná na základě výsledků parlamentních voleb politickými stranami, které jsou zastoupeny v jednokomorovém Národním shromáždění (240 křesel). Právo volit mají občané po dovršení 18 let.

Politická situace:

Poslední prezidentské volby se konaly společně s parlamentními dne 14. listopadu 2021 (1. kolo) a 2. kolo 21. listopadu, kdy byl do funkce zvolen na další období dosavadní prezident Rumen Radev s viceprezidentkou Ilianou Jotovovou. Další volby by se měly uskutečnit v roce 2026.

Po předčasných volbách dne 14. listopadu 2021 se povedlo sestavit vládu z koalice čtyř stran – PP, BSP, ITN a DB, která se 13. prosince po vyslovení důvěry v parlamentu ujala funkcí. Její působení však ukončil odchod ITN z vlády a rozbití křehké většiny v parlamentu, kde následně opozice dne 22. června 2022 prosadila vyslovení nedůvěry koaličnímu kabinetu. Jelikož se ani napotřetí nepodařilo sestavit novou vládu, musel prezident rozpustit parlament, jmenovat úřednickou vládu a vyhlásit další předčasné volby na 2. října 2022. Od 2. srpna 2022 vládla v zemi úřednická vláda.

Ani tentokrát se nepodařilo politickým stranám sestavit vládu, proto musel prezident opět rozpustit parlament, jmenovat úřednickou vládu a vyhlásit další předčasné volby na 2. dubna 2023.

Hlavní politické subjekty, které se dle volebních výsledků z 2. dubna 2023 dostaly do parlamentu:

- ı Občané za evropský rozvoj Bulharska (GERB), 26,49 %, 69 křesel
- ı Pokračujeme ve změnách/Demokratické Bulharsko (PP-DB), 24,56 %, 64 křesla
- ı Obrození (V), 14,16 %, 37 křesel
- ı Hnutí za práva a svobody (DPS), 13,75 %, 36 křesel
- ı Bulharská socialistická strana (BSP), 8,93 %, 23 křesel
- ı Je takový národ (ITN), 4,11 %, 11 křesel

Složitá politická jednání nakonec vedla k úspěchu a od 6. června 2023 vládne zemi nový řádný kabinet ve složení:

- ı Předseda vlády: Nikolaj Denkov
- ı Místopředsedkyně vlády a ministryně zahraničních věcí: Maria Gabrielová
- ı Ministryně práce a sociální politiky: Ivanka Šalapatovová
- ı Ministr dopravy a spojů: Georgi Gvozdejkov
- ı Ministr vnitra: Kalin Stojanov
- ı Ministr životního prostředí a vod: Julian Popov
- ı Ministr regionálního rozvoje a veřejných prací: Andrej Cekov
- ı Ministr financí: Asen Vasilev
- ı Ministr obrany: Todor Tagarev
- ı Ministr hospodářství a průmyslu: Bogdan Bogdanov
- ı Ministr spravedlnosti: Atanas Slavov
- ı Ministr školství a vědy: Galin Cokov
- ı Ministr zdravotnictví: Christo Chinkov
- ı Ministr kultury: Krastju Krastev
- ı Ministr zemědělství a potravin: Kiril Vatev
- ı Ministryně inovací a růstu: Milena Stojčevová
- ı Ministr energetiky: Rumen Radev
- ı Ministr mládeže a sportu: Dimitar Iliev
- ı Ministryně cestovního ruchu: Zarica Dinkovová
- ı Ministr pro e-government: Aleksandar Jolovski

Vládu tvoří zástupci dvou nejsilnějších parlamentních koalic - GERB-SDS a PP-DB, jakož i bezpartyjných ministřů. Zajímavostí a novinkou je dohoda o rotaci v premiérském křesle - po 9 měsících by měla N. Denkova vystřídat M. Gabrielová.

1.2 Zahraniční politika země

Od počátku přechodného období po pádu komunismu až do dnešních dní směřovalo Bulharsko do euroatlantických struktur, kam dnes pevně patří a společenská podpora této orientace je trvale vysoká. Od 1. 1. 2007 je Bulharsko oficiálně členskou zemí EU, doposud však není součástí Schengenského prostoru. Evropská komise také doposud vůči Bulharsku (a Rumunsku) uplatňuje Mechanismus pro spolupráci a ověřování (CVM), který byl zaveden ihned po vstupu těchto zemí do EU, jelikož podle mínění Unie potřebovaly dosáhnout určitého pokroku v oblastech reformy soudnictví, boje s korupcí a, v případě Bulharska, s organizovaným zločinem.

Komise vydává pravidelné roční hodnotící zprávy s posouzením stavu a doporučeními, jež jsou následně projednány Radou ministrů a potvrzeny v závěrech. Referenční hodnoty pro Bulharsko se týkají nezávislosti, profesionality a účinnosti soudnictví, boje proti korupci a opatření proti organizované trestné činnosti. V roce 2021 vstoupila země do ERM II a pokračuje v přístupovém procesu do eurozóny (předpoklad vstupu 1. 1. 2025).

V dubnu 2004 se Bulharsko stalo členskou zemí NATO, od roku 1996 je součástí WTO. V současné době jedná o vstupu do OECD.

V zahraniční a zejména bezpečnostní politice se bulharští politici dlouhodobě výrazně orientují na USA – v roce 2019 došlo k podpisu smlouvy o nákupu stíhaček F-16 a Američané projevují zájem i o další velké obranné nákupy (např. bojová vozidla pěchoty). Americké technologie se mohou také uplatnit v oblasti energetiky, kde již dlouhý čas působí v tepelných elektrárnách v regionu Marica Iztok, snaží se nabídnout i moderní technologie pro zvažovanou dostavbu bloků jaderné elektrárny v Kozloduji.

Bulharsko se dlouhodobě snažilo udržovat dobré vztahy s Ruskem, s nímž jej pojí historická blízkost díky osvobození od tureckého jha v 19. století i energetická závislost díky dodávkám ropy, zemního plynu i angažovanosti na poli jaderné energetiky. Přesto se ani Sofie nevyhnuly skandály s ruskými špionážními aktivitami včetně podezření ze zapojení do několika výbuchů municičních skladů v uplynulé dekádě. Aktuální agrese Ruska na Ukrajině vzájemné vztahy ještě více zhoršila, politická scéna i obyvatelstvo jsou v této otázce rozděleny na dva tábory, čehož ruská dezinformační scéna a propaganda pochopitelně intenzivně využívají. Bulharští politici rovněž stále vedou spory ohledně podpory Ukrajině formou dodávek vojenského materiálu.

Země se rovněž snaží budovat výhodné vztahy s ČLR, kde hledá nový prostor pro uplatnění exportních komodit. Pragmatické vztahy udržuje i s Tureckem, s nímž ji pojí komplikovaná historie a společná hranice, která opakovaně čelí migračním tlakům.

Klíčový region bulharské zahraniční politiky představuje západní Balkán, kde se Sofie snaží budovat svou pozici. Historické spory však aktuálně komplikují vztahy s Republikou Severní Makedonie, která usiluje o zahájení přístupových rozhovorů s EU, zatímco Bulharsko přístupový proces nejprve zablokovalo a k jistému posunu došlo až na konci předsednictví Francie v Radě EU. Vzájemný spor se zatím stále nedaří uspokojivě vyřešit a vztahy jsou zatížené mnoha předsudky i partikulárními politickými zájmy na obou stranách.

1.3 Obyvatelstvo

Počet obyvatel:

6 447 710 osob (ke 31. 12. 2022, NSI)

Počet obyvatel BG se od roku 1987 každým rokem snižuje. Posledních deset let obyvatelé Bulharska ubývali pravidelným tempem 0,7 %. Konec 80. let 20. století dosahoval počet obyvatel historického maxima necelých 9 milionů, od té doby klesl o více než 20 %. Pokles pokračoval i v roce 2022 (meziroční úbytek 0,5 % neboli 34 774 osoby), počet obyvatel se již snížil pod 7 milionů, tj. na úroveň před II. světovou válkou.

Složení dle pohlaví:

- muži – 48,1 %
- ženy – 51,9 %.

Ve městech žije 73,6 % obyvatel. Pokračuje stárnutí populace – podíl obyvatel ve věku 65 let a více dosáhl v roce 2022 23,5 % (průměr EU činí 21,1 %), průměrné stáří obyvatel stouplo na 45,2 roku. Průměrná délka života činí 73,6 roku, úmrtnost dosáhla 18,4 zemřelých na 1 000 obyvatel (oproti roku 2021 se snížil počet zemřelých o 30 181 osobu), porodnost 8,8 novorozenců na 1 000 obyvatel.

Národnostní složení:

- Bulhaři 84,6 %,
- Turci 8,4 %,
- Romové 4,4 %,
- Arméni, Židé, Vlaši, Řekové a Rusové 1,3 %

Náboženské složení:

- křesťané 71,5 % (z toho pravoslavní - 97 %),
- muslimové 10,8 %,
- ateisté 5,2 %
- nemohou určit 4,4 %
- nechtějí odpovědět 8 %.

Od posledního sčítání lidu v roce 2011 klesl počet věřících ze 60,4 na 51,4 %.

2 Ekonomika

Podkapitoly:

- [2.1 Základní údaje](#)
- [2.2 Veřejné finanace a státní rozpočet](#)
- [2.3 Bankovní systém](#)
- [2.4 Daňový systém](#)

2.1 Základní údaje

Podle předběžných údajů NSI vzrostl HDP v r. 2022 o 3,4 %, v roce 2023 je odhadován růst HDP ve výši 2,2 % a rok později 3,3 %. Ekonomické oživení by mohly táhnout veřejné investice s podporou fondů EU.

Zadluženost ekonomiky v posledním období stoupá a trend do budoucna je podobný - v roce 2022 činil veřejný dluh 24,2 % HDP, pro letošní rok počítá EIU s 25,9 % a o rok později s 26,7 % HDP.

Země udržuje i díky fungování tzv. currency boardu nadále přes negativní vnější vlivy fiskální stabilitu, což umožnilo v roce 2020 vstoupit do fáze ERM II v rámci příprav na vstup do eurozóny. Běžný účet vykázal za rok 2022 přebytek ve výši 521 mil. USD, tj. 0,6 % HDP. Deficit státního rozpočtu dosáhl v roce 2022 1 % a očekává se další prohloubení v roce 2023 na 2,1 % HDP.

Nezaměstnanost se na konci roku 2022 pohybovala na úrovni ve výši 5,5 % s odhadem mírného poklesu na 5 % v letošním roce.

Meziroční inflace dosáhla na konci roku 2022 14,8 %. Průměrná inflace za rok 2022 činila 15,3 %. Zdá se tedy, že po poklesu inflace v posledních měsících již došlo k dosažení vrcholu inflační spirály a měla by se výrazněji snižovat již v prvním pololetí. Na konci roku 2023 by mohla klesnout meziročně i v průměru na 8,4 %. Důvodem inflačních tlaků byly především rostoucí ceny topení, paliv a potravin. Inflace by měla postupně v meziročním srovnání klesat díky stabilizaci cen na trhu, na druhé straně tlak na pracovním trhu a silná domácí poptávka budou tlačit i nadále na růst cen.

Struktura bulharské ekonomiky

Bulharsko je otevřenou ekonomikou postavenou na tržních principech a se středně vysokou úrovní příjmů. V EU pevně zakotvená země má silný fiskální rámec, stabilní měnu fixovanou vůči euro (tzv. currency board), spolehá na volný obchod i volný pohyb kapitálu s ostatními zeměmi, což činí zemi atraktivním místem pro zahraniční investice. Hlavní přidanou hodnotou Bulharska je relativně vzdělaná a levná pracovní síla, nižší investiční náklady, dobré předpoklady pro rozvoj moderních technologií (zejména IT).

Z hlediska ekonomické struktury tvoří hlavní část služby (63 %), dále průmysl (31 %) a zemědělství (6 %). Z hlediska průmyslu největší podíl patří zpracování potravin (23 %), následované zpracováním kovů (20,6 %), strojírenstvím (12,3 %), zpracováním surovin (10,9 %), kaučuku a plastů (10,9 %), výrobou textilu (7,7 %), elektroniky (5,3 %), zpracováním dřeva (4,9 %) a chemickým průmyslem (4,4 %).

Co se týče vývozu, mezi hlavní položky patří stroje, zařízení a dopravní prostředky, dále tržní výrobky podle druhu materiálu, různé hotové výrobky, potraviny a živá zvířata, chemikálie.

Dováží se především stroje, zařízení a dopravní prostředky, tržní výrobky podle druhu materiálu, chemikálie, suroviny, potraviny.

Hlavní ekonomické ukazatele Bulharska

Ukazatel	2020	2021	2022	2023	2024
Růst HDP (%)	-4,01	7,08	3,70	2,20	3,30
HDP/obyv. (USD/PPP)	24 772,93	27 866,95	31 250,00	33 350,00	35 200,00
Inflace (%)	1,67	3,34	15,29	8,40	3,50
Nezaměstnanost (%)	7,40	5,73	5,50	5,00	4,90
Export zboží (mld. USD)	32,00	41,28	48,99	50,48	55,52
Import zboží (mld. USD)	35,09	46,44	54,90	57,05	62,38
Saldo obchodní bilance (mld. USD)	-2,22	-3,42	-3,85	-4,44	-4,52
Průmyslová produkce (% změna)	-5,87	8,89	8,00	2,00	3,00
Populace (mil.)	6,94	6,89	6,81	6,78	6,75
Konkurenceschopnost	48/63	53/64	53/63	N/A	N/A
Exportní riziko OECD	3/7	3/7	3/7	3/7	N/A

Zdroj: EIU, OECD, IMD

2.2 Veřejné finance a státní rozpočet

Za období leden-listopad 2022 vykázalo rozpočtové saldo Bulharska schodek ve výši téměř 400 mil. BGN (221 mil. USD) ve srovnání s přebytkem o rok dříve. Podle předběžných údajů ministerstva financí skončil rozpočet v loňském roce se schodkem 1,5 miliardy BGN (800 milionů USD), což představuje přibližně 1 % HDP. Parlament musí ještě schválit rozpočet na rok 2023, takže byl dočasně prodloužil rozpočet na rok 2022. Většina výdajů je proto omezena na úroveň roku 2022, i když některé výdaje, například na důchody, se v důsledku legislativních změn zvýší. Lze očekávat, že parlament schválí rozpočet na rok 2023, ale podle všeho se příliš neodchýlí od rozpočtu na předchozí rok, protože se časem časová omezení omezí možnosti politické debaty. Letošní rok bude náročnější, protože inflace i růst reálného HDP zpomalí, což sníží růst příjmů. Předpoklad EIU uvádí, že se zvýší rozpočtový schodek v roce 2023 na cca 2,1 % HDP.

S cílem podpořit domácnosti a podniky uprostřed energetické krize vláda zrušila spotřební daň z elektřiny, zkapalněného zemního plynu a zemního plynu. Sazba DPH na zemní plyn byla snížena na 9 % a na maloobchodní ceny zemního plynu byla poskytnuta dotace 0,25 BGN (0,13 USD) na litr benzínu, nafty a pohonných hmot. V polovině ledna Bulharsko vydalo eurobondy v hodnotě 1,5 mld. EUR, čímž vláda získala další fiskální prostor po dvou předchozích emisích v září 2022 v celkové výši 2,25 mld. EUR.

Opatření fiskální podpory zavedená v roce 2022 zřejmě zůstanou v platnosti do konce roku 2023. V letech 2023-24 bude pravděpodobně následovat několik dalších emisí mezinárodních dluhopisů v důsledku pokračujících deficitů a dvou splátek mezinárodních dluhopisů - eurobond ve výši 1,1 mld. EUR bude splatný v březnu 2023. EUR a další dluhopis ve výši 1,5 mld. EUR bude splatný v září 2024. Vláda pravděpodobně omezí výdaje v letech 2024-27 a rozpočtový schodek se sníží na 1 % HDP v roce 2027. Poměr veřejného dluhu k HDP by se v průběhu období 2024-2027 měl zvýšit z odhadovaných 24,2 % v roce 2022 na 29,4 % v roce 2027.

Vnější dluh odhaduje EIU v roce 2022 na 40,4 mld. USD s tím, že letos by měl narůst na 45,7 mld. Dluhová služba dosáhla v roce 2022 9,8 mld. USD.

Devizové rezervy v roce 2022 činily 41,1 mld. USD.

Veřejné finance	2022
Saldo státního rozpočtu (% HDP)	-1,00
Veřejný dluh (% HDP)	24,20
Bilance běžného účtu (mld. USD)	0,52
Daně	2023
PO	10 %
FO	10 %
DPH	20 %

2.3 Bankovní systém

Bankovní systém Bulharska je otevřený a regulovaný standardním způsobem národní bankou. V roce 2020 vstoupilo Bulharsko do systému ERM II a připravuje se na vstup do eurozóny.

Základní úroková sazba je již od června 2020 na úrovni 0,00 %.

Státem vlastněná banky:

- Bulharská národní banka je ústřední měnovou autoritou v zemi.
- Bulharská rozvojová banka je finanční institucí z 99,9 % vlastněnou státem.

K 31. 12. 2022 v zemi operovalo na 25 bank, z nichž 7 zde působilo jako pobočky zahraničních bank.

5 největších bank (67,2 % aktiv):

- DSK Bank – obdoba bývalé Československé spořitelny, vznikla v roce 1951, patří do maďarské skupiny OTP Bank Group. Má 93 poboček, 100 filiál, 119 bankovních kanceláří, 9 regionálních, 20 obchodních a 40 finančních center. Zaměstnává cca 6 700 pracovníků. Podíl na trhu 18,6 %.
- UniCredit Bulbank – vznikla v roce 2007 jako výsledek fúze tří bank, jež ovládala italská skupina UniCredit Group (Bulbank, Hebrov Bank a Holcim), je největší bankou v zemi z hlediska kapitálu, vkladů a úvěrů. Zaměstnává cca 4 200 pracovníků a provozuje 170 poboček po celé zemi. Podíl na trhu činí 18,5 %.
- United Bulgarian Bank – založena v roce 1992 sloučením 22 regionálních komerčních bank v Bulharsku. Zprivatizována v roce 1997, vlastní plnou licenci pro poskytování bankovních operací. Provozuje 190 obchodních míst po celé zemi s 2 800 pracovníky. Podíl na trhu činí 11,3 %.
- Postbank – formálně Eurobank Bulgaria je autonomní bulharskou bankou financovanou prostřednictvím místního i mezinárodního trhu. Součást skupiny Eurobank EFG se sídlem v Řecku. Podíl na trhu činí 10,5 %.
- First Investment Bank – vznikla v roce 1993 a je největší bankou vlastněnou místním soukromým kapitálem. Obsluhuje cca 380 tis. individuálních a 21 tis. firemních klientů prostřednictvím sítě 21 poboček a 68 kanceláří v celém Bulharsku. Podíl na trhu činí 8,2 %.

Celkový objem aktiv v bankovním systému vzrostl v roce 2022 o 14,8 % oproti roku 2021 na 155,4 mld. BGN (79,5 mld. EUR).

2.4 Daňový systém

Daňový systém

Daňový systém v Bulharsku je přehledný a stabilní. Bulharsko uzavřelo přibližně 70 daňových dohod s ostatními státy, podepsalo také multilaterální instrument OECD (MLI) v červnu 2017. Daňovým úřadem je Národní příjmová agentura (National Revenue Agency). Podrobnější informace o daních jsou dostupné na webu firmy Deloitte.

Daně

Daň z příjmů fyzických osob je upravena Zákonem o zdanění příjmů fyzických osob (Personal Income Tax Act – PITA). Počínaje 1. lednem 2008 byl zaveden systém rovné daně z příjmů fyzických osob ve výši 10 %. Povinnost platit tuto daň mají fyzické osoby včetně živnostníků. Daň se vztahuje na příjmy zaměstnanců v pracovním poměru, příjmy z ekonomické činnosti na živnostenský list a další ekonomické činnosti související zejména s poskytováním vlastnických práv apod.

Daň z příjmu právnických osob jsou podle Zákona o dani z příjmů právnických osob (Corporate Income Tax Act – CITA) povinny platit všechny právnické osoby se sídlem v Bulharsku. Ostatním právnickým osobám se zdaňují pouze příjmy z činnosti na území Bulharska. Sazba daně z příjmu právnických osob byla od roku 2005 postupně snižována z 19,5 % až na 10 %, počínaje 1. 1. 2007.

Daň z přidané hodnoty – povinnost odvodu DPH mají podniky, jejichž zdanitelný příjem za posledních 12 měsíců převýšil 100 tisíc leva (51 tisíc EUR, i pro 2023). Standardní sazba DPH je stanovena na 20 %, dočasně snížená 9 % sazba je uplatňována na služby hoteliérů, vydávání knih a periodik, dodávky dětské stravy atd.. Existují služby, které jsou od odvodu DPH osvobozeny, jsou to určité finanční, vzdělávací, pojišťovací a jiné služby zvlášť vyjmenované zákonem.

Očekávaný vývoj

Diskuze o celkové daňové politice a reformách zejména v oblasti daňových zvýhodnění pokračují. Vláda se zabývá plánem na zavedení daně z kapitálového majetku a omezení přítomnosti offshorových společností v ekonomice. Počátkem roku 2023 oznámilo MF BG zvažované změny v dani z příjmu PO (zrušení některých úlev, změny v investičních pobídkách atd.), dani z příjmu FO (slevy na děti) a DPH (prodloužení platnosti 9 % sazby).

3 Obchod a investice

Podkapitoly:

- [3.1 Obchodní vztahy](#)
- [3.2 Přímé zahraniční investice](#)
- [3.3 FTA a smlouvy](#)
- [3.4 Rozvojová spolupráce](#)
- [3.5 Perspektivní obory \(MOP\)](#)

3.1 Obchodní vztahy

Obchodní vztahy s ČR

Ekonomika a obchod jsou významnou oblastí vzájemných vztahů. Obchodní obrat od roku 2015 překračuje sumu 1 mld. EUR a má postupně vzrůstající tendenci. Saldo obchodní bilance je dlouhodobě kladné, jeho pokles se v posledních letech zastavil. Vývoj vzájemného obchodu v roce 2022 překonal rekordní objem z roku 2019, což ukazuje jednak na obnovení pozitivního trendu po pandemii COVID-19, ale podle všeho i na nárůst cen díky aktuální energetické krizi a komplikacím v dodavatelských řetězcích. Za 1-12/2022 dosáhl objem vývozu z ČR 1 276,7 mil. EUR (+23,4 % oproti 1-12/2021), dovozu z BG 980,6 mil. EUR (+43,9 %), obrat se vyšplhal na 2 257,3 mil. EUR (+31,5 %), zatímco bilance klesla na 296,1 mil. EUR (-16,1 %).

	2018	2019	2020	2021	2022
Import z ČR (mld. CZK)	21,80	23,90	23,10	26,54	31,35
Export do ČR (mld. CZK)	17,20	18,00	17,60	17,49	23,98
Saldo s ČR (mld. CZK)	-4,58	-5,93	-5,89	-9,05	-7,38

Zdroj: ČSÚ

TOP 5 položek importu z ČR

SITC 3	Název zboží	Hodnota (mil. CZK)	Podíl z celku (%)
778	Přístroje elektrické j. n. (baterie, žárovky ap.)	5 135,97	16,00
764	Zařízení telekomunikační, příslušenství přístojů pro záznam, reprodukci zvuku, obrazu	2 684,38	9,00
772	Přístr. elek. ke spínání ap. obvodů elek., odpory aj.	2 235,30	7,00
781	Automobily osobní aj. vozidla pro dopravu osob	1 939,38	6,00
893	Předměty z hmot plastických j. n.	820,52	3,00

Zdroj: ČSÚ

TOP 5 položek exportu do ČR

SITC 3	Název zboží	Hodnota (mil. CZK)	Podíl z celku (%)
891	Zbraně a munice	4 512,25	18,82
773	Prostředky k rozvodu elektrické energie j. n.	2 397,79	10,00
772	Přístr. elek. ke spínání ap. obvodů elek., odpory aj.	2 071,89	8,64
778	Přístroje elektrické j. n. (baterie, žárovky ap.)	893,53	3,73
821	Nábytek a díly, žíněnky, matrace aj. nábytek čalouněný	796,44	3,32

Zdroj: ČSÚ

Obchodní vztahy s EU

	2018	2019	2020	2021	2022
Import z EU (mil. EUR)	18 579,30	19 115,70	18 327,70	23 146,80	31 383,80
Export do EU (mil. EUR)	32 083,50	33 650,30	30 648,80	39 128,10	30 626,70
Saldo s EU (mil. EUR)	1 333,00	1 467,70	376,70	543,20	-757,10

Zdroj: Evropská komise

Obchodní vztahy se zeměmi mimo EU

	2018	2019	2020	2021	2022
Import ze zemí mimo EU (mil. EUR)	9 916,60	10 673,00	9 639,20	11 413,50	N/A
Export do zemí mimo EU (mil. EUR)	12 372,60	11 525,50	11 118,60	N/A	N/A
Saldo se zeměmi mimo EU (mil. EUR)	2 227,50	2 204,00	2 276,90	N/A	N/A

Zdroj: EIU, Eurostat

3.2 Přímé zahraniční investice

Stav přímých zahraničních investic (PZI) v zemi

PZI v Bulharsku dosáhly podle BNB za rok 2022 čistého přílivu ve výši 2 378,7 mil. EUR, což znamená růst o 778,6 mil. EUR (48,7 %) oproti roku 2021 (1,6 mld. EUR).

Největší čisté investice v roce 2022 připutovaly do Bulharska z Rakouska (465,8 mil. EUR), Švýcarska (458,6 mil. EUR), Kypru (351,1 mil. EUR), Německa (234,8 mil. EUR), Francie (207,3 mil. EUR), Maďarska (197,2 mil. EUR), Itálie (196,8 mil. EUR) a Belgie (145,3 mil. EUR), největší odliv vykázalo Nizozemí (-264,3 mil. EUR), V. Británie (-134,7 mil. EUR), Izrael (-48,8 mil. EUR), Rusko (-29,5 mil. EUR) a ČR (-28,3 mil. EUR).

Čistý tok investic z Bulharska do ciziny dosáhl za rok 2022 369,1 mil. EUR oproti 296,9 mil. EUR za rok 2021, vedle Panama (84,9 mil. EUR), Rumunsko (72,2 mil. EUR), Nizozemí (71 mil. EUR), Moldavsko (34,4 mil. EUR), SAE (33,9 mil. EUR) a V. Británie (31,7 mil. EUR).

Nejvíce investic připlynulo v roce 2022 do zpracovatelského průmyslu (984,5 mil. EUR), finančního sektoru (945,7 mil. EUR), obchodu a služeb (477 mil. EUR).

Investiční prostředí

Řada investorů považuje Bulharsko i nadále za atraktivní nízkonákladovou investiční destinaci s vládními pobídkami pro nové investice. Země nabízí jednu z nejlevnějších pracovních sil v EU i nízké a rovné daně z příjmu a podnikání. Bulharsko má však nejnižší míru produktivity práce v EU a ve střednědobém horizontu je produktivita dále ohrožena kvůli rychle se snižujícímu počtu obyvatel.

Neexistují žádná zákonná omezení pro zahraniční vlastnictví nebo kontrolu firem. Až na některé výjimky se zahraničním subjektům dostává stejněho zacházení jako domácím firmám.

PZI ČR v Bulharsku

V roce 2022 došlo podle BNB k odlivu PZI v hodnotě 28,3 mil. EUR a celkový objem se dostal na úroveň 605,3 mil. EUR.

3.3 FTA a smlouvy

Smlouvy s EU

Bulharsko je členskou zemí EU a tudíž nesjednává přímo dohody o volném obchodu, ty sjednává za celou EU Evropská komise.

Smlouvy s ČR

Smluvní základna s Bulharskem nepostrádá základní smluvní dokumenty k zajištění bilaterálních ekonomických aktivit. Vzájemný obchod mezi CZ a BG od vstupu BG do EU podléhá pravidlům a podmínkám jednotného trhu EU. Dvoustranné smluvní vztahy (bez režimu vzájemného obchodu) v oblasti hospodářské spolupráce jsou založeny na Smlouvě o přátelských vztazích a spolupráci mezi ČSFR a BR, která byla podepsána 6. dubna 1992. K dalším – pro rozvoj hospodářských vztahů významným – dokumentům patří Dohoda mezi vládou ČR a vládou BR o vzájemné podpoře a ochraně investic a Smlouva mezi ČR a BR o zamezení dvojího zdanění. V roce 2004 podepsaly Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR a bulharské Ministerstvo hospodářství, energetiky a turistiky Dohodu o spolupráci, na jejímž základě vznikla Smíšená pracovní skupina, která se schází k (více či méně) pravidelným konzultacím; naposledy zasedla v dubnu 2022 v Praze.

3.4 Rozvojová spolupráce

Bulharsko není příjemcem rozvojové pomoci.

Poskytovaná rozvojová pomoc

Bulharsko poskytuje rozvojovou pomoc a spolupráci od svého vstupu do EU v roce 2007 s dvěma základními cíli:

- ı naplňovat mezinárodní závazky v podobě pomoci méně rozvinutým zemím a propagovat udržitelný rozvoj v globálním měřítku
- ı naplňovat závazky na regionální úrovni, čímž přispívá k rozvoji sousedících ekonomik v přechodném období včetně sdílení zkušeností.

Pro období let 2020 - 2024 se Bulharsko soustřeďuje na:

- ı západní Balkán
- ı Východní partnerství
- ı střední Východ a severní Afriku
- ı subsaharskou Afriku
- ı Asii.

Bulharská rozvojová pomoc se v poslední dekádě mírně zvýšila, byť průběžně docházelo k jistým výkyvům. Většina rozvojové pomoci je soustředěna na západní Balkán a region Černého moře, zatímco humanitární pomoc míří především k regionům, které trpí následky dlouhodobých krizí a konfliktů, jako je Afghánistán, Irák, Sýrie či Jemen. Situace se však výrazně změnila se začátkem ruské agresy na Ukrajinu.

V roce 2021 se příspěvek Bulharska snížil na 0,12 % HDP, byť nominálně vzrostl na 91 mil. USD. V roce 2022 naopak poskočil o 163,6 % na 0,27 % HDP a 240 mil. USD, což bylo způsobeno především podporou poskytovanou uprchlíkům z Ukrajiny.

Vláda si dala za úkol navýšit ODA do roku 2030 na 0,33 % HDP.

Podle dostupných údajů ze zdrojů OECD poskytlo Bulharsko cca 40 % prostředků na bilaterální bázi a 60 % na multilaterální (především prostřednictvím institucí EU). V bilaterální oblasti největším příjemcem ODA byla nově Ukrajina, následovaná Tureckem, Srbskem, Republikou S. Makedonie, Moldavskem, Bosnou a Hercegovinou a dalšími zeměmi.

Možnost zapojení českých firem

Vzhledem k tomu, že ČR i Bulharsko sdílí do značné míry teritoriální zaměření bilaterální rozvojové pomoci (zejména západní Balkán), existuje určitý potenciál pro vzájemnou spolupráci a synergii, nicméně s ohledem na doposud nepříliš rozvinutý systém poskytování ODA i omezený rozpočet se nejedná o významný zdroj přiležitostí.

3.5 Perspektivní obory (MOP)

► Obranný a bezpečnostní sektor

Bulharská armáda čelí dlouhodobému problému nedostatečného financování a neefektivního využívání prostředků. Vybavení je zastaralé, často ještě sovětské provenience. Zhoršená bezpečnostní situace v regionu i v globálním měřítku si stále naléhavěji žádá investice do modernizace letectva, protivzdušné obrany, pozemních sil, námořnictva i speciálních složek.

► Zdravotnictví a farmacie

Zdravotnictví disponuje dobře dimenzovanou kapacitou lůžek a nemocničních zařízení. Slabinou je však nedostatek kvalifikovaného personálu, zastaralé vybavení, nedostatek moderních přístrojů. Kromě naléhavé potřeby investic do vybavení vyžaduje pozornost i digitalizace zdravotnictví, kde se mohou uplatnit česká řešení. Zdravotnictví patří mezi prioritní oblasti v rámci unijního Národního plánu obnovy a odolnosti.

► Železniční sektor

Železniční doprava trpí podfinancováním a urgentně potřebuje modernizaci. Za předchozí vlády se podařilo vyřešit akutní problémy se zadlužeností státních železnic. To umožnilo rozjet odkládané a nezbytné investiční projekty. Bulharsko pořídilo nové lokomotivy Siemens, probíhá modernizace železničních vagónů a starších lokomotiv. Významný objem prostředků včetně fondů EU směruje do výstavby a modernizace tratí a jejich zabezpečení.

► Voda a životní prostředí

Země se potýká s neúměrně vysokými ztrátami v zásobování pitnou vodou, dochází i k výpadkům v dodávkách pro obyvatelstvo a průmysl, v některých oblastech hrozí i sucha. Přetrvávají problémy se znečišťováním vodních zdrojů, stále ještě není dokončena výstavba odpovídajícího počtu čistíren odpadních vod i úpraven pitné vody. Experti varují i před horšícím se technickým stavem vodních nádrží, jezer a přehrad.

► Energetika

Bulharský energetický mix je podobný českému a země řeší i podobné problémy. Jedná se zejména o výzvy spojené s energetickou bezpečností (zajištění dodávek energie, závislost na dodávkách surovin i zařízení z Ruska), plněním plánu Green Deal (útlum těžby a spalování uhlí), nízkou efektivitou výroby elektrické energie a podobně. Vláda navíc řeší klíčovou otázkou jaderné energetiky – zda postavit novou jadernou elektrárnu v Belene, dostavět další blok(y) v Kozloduji či se této projektů vzdát a zaměřit se na jiné zdroje. V Bulharsku existuje i zajímavý potenciál pro rozvoj obnovitelných zdrojů energie – počínaje fotovoltaikou přes větrné elektrárny až po geotermální zdroje.

► ICT, elektronika, kyberbezpečnost

Bulharská vláda klade v poslední době stále větší důraz na rozvoj tohoto sektoru, ať již z důvodu rostoucí potřeby modernizace státní správy, digitalizace, rozvoje e-governmentu, ale i v naději, že se podaří využít zejména lidského potenciálu pro rozvoj ekonomiky a přilákání zahraničních investic. Tato oblast rovněž tvoří součást Národního plánu obnovy a odolnosti.

► Výzkum, vývoj, inovace a vzdělávání

Bulharsko má podle zprávy EU velkou šanci dosáhnout podílu VVI na HDP ve výši 1 % (v roce 2013 to bylo 0,65 %, tedy jedna z nejnižších úrovni intenzity VVI v EU). Pro dosažení uvedeného cíle doporučuje EK značně navýšit veřejné financování vědecko-výzkumných a rozvojových aktivit a také provést důležité reformy - zlepšit fungování finančních instrumentů, posílit lidské zdroje o vysoce kvalifikované odborníky a vytvořit stimuly pro otevření vědecké základny vůči podnikatelskému sektoru včetně podpory PPP projektů. Co se týče základny, v Bulharsku působí přes 50 státních univerzit, z nichž však jen malá část je schopna vykonávat výzkum na vysoké úrovni. Na druhé straně zde funguje několik vědeckotechnických parků a také zajímavé startupy (zejména v oblasti financí).

Aktuální vydání Mapy strategických příležitostí s informacemi o bulharském trhu najdete [zde](#).

4 Kultura obchodního jednání

Podkapitoly:

- [4.1 Úvod](#)
- [4.2 Oslovení](#)
- [4.3 Obchodní schůzka](#)
- [4.4 Komunikace](#)
- [4.5 Doporučení](#)
- [4.6 Státní svátky](#)

4.1 Úvod

Bulharští podnikatelé pojímají obchodní jednání minimálně zpočátku navazování vztahů formálně a dodržují jak protokol, tak i konzervativnější standard oblekání. Ačkoli bývají rezervovanější v obchodních jednáních, na druhou stranu jsou přímí, vyjadřují se jasně a explicitně. Mají dobrý smysl pro humor, což může být vítaným odlehčením při navazování vztahů. Jednání bývají často dlouhá, s čímž je třeba počítat. Trpělivost a přátelské vztahy jsou pro úspěch velmi důležité.

4.2 Oslovení

Jednání je třeba dohodnout dopředu (cca 2-3 týdny, nejlépe telefonicky) a mít na paměti místní svátky. Pokud se dostavíte na místo jednání bez předchozí dohody, velmi pravděpodobně se nebujete moc s danou osobou setkat.

V Bulharsku se oslovuje v písemné formě „Vážený pane/ vážená paní“ (Уважаеми господин Novak, уважаема госпожа Novakova). V ústní formě se oslovuje господин Novák, госпожа Nováková, křestní jméno se používá v případě, že se partneri již znají delší dobu. Mladší generace se oslovuje jménem a tyká si, což někdy platí i v případě starších vůči mladším.

4.3 Obchodní schůzka

Jak sjednat obchodní schůzku a jak probíhá (lokace kancelář a čas schůzky, restaurace; oběd/večeře, vizitky, dárky atd.)?

Obchodní schůzka se domlouvá většinou předem telefonicky či emailem a bývá to cca s 2-3týdenním předstihem, ale výjimky nejsou ani spontánní schůzky ve smyslu „pojdeme se potkat pozítří“. Schůzky většinou probíhají v kanceláři či v restauraci. Sjednávají se v časovém rozmezí 10: 00–11:30 pro ranní schůzku, pracovní setkání v restauraci na oběd bývá většinou na 12:30 či později. Odpolední schůzka bývá většinou v rozmezí 14:00–17:00. Večerní schůzky bývají obvyklejší u partnerů, kteří se již nějaký čas znají a mají přátelský vztah. Témata ke schůzkám jsou většinou předem daná, alespoň rámcově. Při prvním setkání si partneři většinou vymění vizitky, předání dárku je vhodnou formou, jak vyjádřit zájem o spolupráci.

Načasování jednání

V případě zájmu z obou stran je možno sjednat schůzku v podstatě kdykoli s výjimkou státních svátků a s nimi spojeného volna. V období letních prázdnin je režim také volnější, nejvíce to platí v srpnu. Během adventu a Vánoc je také volnější režim, Bulharsko je pravoslavnou zemí, proto je důležité si předem zjistit, kdy jsou aktuální sváteční dny.

Co českého obchodníka při jednání nejvíce překvapí?

Českého obchodníka může překvapit míra vřelosti až žoviálnosti, zvlášť pokud je to první zkušenosť s bulharskými partnery. Stejně tak určitá míra nedochvilnosti a obecně volnějšího přístupu k závazkům a plnění dohod.

Jací jsou bulharští obchodníci?

Na schůzku přijdou připravení, mají znalosti o teritoriu a mají většinou připravené návrhy na jednotlivé možnosti řešení. Očekávají interakci a stejný přístup od české strany. Bulharští partneři jsou zpravidla velmi dobrí vyjednavači a jdou často přímo k věci.

Je vyjednávání s místními obchodníky jiné, ztěžují ho kulturní/náboženské/etnické odlišnosti?

Odlišnosti zpravidla neztěžují vzájemné jednání, Bulhaři mají většinou Česko v oblibě díky pozitivním zkušenostem a nemají vůči Čechům negativní předsudky.

Jak nakládají bulharští obchodníci s časem v rámci obchodního jednání?

Záleží na průběhu jednání a úrovni vzájemných vztahů, pokud se jedná o úvodní jednání, zpravidla bude formálnější a kratší, jakmile se obě strany poznají, nehraje čas klíčovou roli a jednání se mohou protáhnout i prolínat se společenskou konverzací.

Jak nakládají bulharští obchodníci s emocemi v rámci obchodního jednání?

Obdobně jako v předchozím případě, zpočátku mohou být zdrženlivější, nedávat příliš najevo emoce, což se později s navázáním trvalejšího kontaktu mění.

Existují nějaké teritoriální rozdíly v obchodních jednáních uvnitř země?

Existují, avšak nejsou tak výrazné, aby významněji ovlivnily průběh obchodních jednání.

Je vhodné resp. obvyklé nabízet při obchodních jednáních alkohol?

Při obchodních jednáních zejména na začátku navazování kontaktů to nebývá zvykem, spíš je to otázka pracovního oběda a společenského styku, avšak se vznikem užších kontaktů se i toto může měnit.

Jak se obléci na pracovní jednání?

Na pracovní jednání je doporučeno obléci se formálně – u mužů oblek, u žen společenské šaty.

Jak by měl vypadat ideální jednací tým (počet členů, věkové a genderové složení týmu, šéf týmu)?

Záleží na konkrétním případě, pokud je zapotřebí více expertů apod., není problém přizpůsobit velikost týmu. Věk ani pohlaví nehrají klíčovou roli ani u týmu či jeho šéfa.

Je obvyklé obchodního partnera pozvat domů, resp. být pozván domů? Pokud ano, co je při takové návštěvě obvyklé, co čekat?

Pokud se obě strany již delší dobu znají, je to zcela obvyklé. Lze očekávat velmi přátelské přijetí, bohaté pohoštění,

příjemné prostředí, návštěva se může časově protáhnout. Je vhodné přinést hostiteli dárek a jeho partnerce květiny.

4.4 Komunikace

Je důležité vzít si s sebou tlumočníka?

Mít tlumočníka není zcela běžné. Zpravidla si vystačíte s angličtinou, ale může se stát, že starší generace bude mít s angličtinou problém a nebude na vysoké úrovni. V takovém případě může pomoci i ruština. Pokud zvládnete bulharštinu, Vaši partneři budou potěšeni, ocení to a budou v jednání otevřenější.

Jak je to s jazykovou vybaveností?

Zejména mladší generace bývá zpravidla dobře vybavená jazykově, nejčastěji angličtinou, dále němčinou, francouzštinou, starší generace může mít s cizími jazyky problém, což někdy pomůže vyřešit třeba znalost ruštiny. Není neobvyklé narazit i na Bulhary, kteří budou na dobré úrovni schopni porozumět i komunikovat v češtině nebo slovenštině.

Existují nějaká komunikační tabu?

Bulhaři jsou velmi hrdým národem, proto je vhodné vyvarovat se kritiky místních poměrů, opatrnost je třeba doporučit i při diskuzi o politice a historii na Balkáně (např. vztahy se Severní Makedonií, Srbskem, tureckou menšinou apod.).

Jak nejlépe komunikovat (osobně, e-mail, telefon atd.)?

Zpočátku je možné a obvyklé komunikovat e-mailem nebo telefonicky, osobní jednání je však vždy klíčové.

4.5 Doporučení

Co byste doporučili podnikatelům, kteří se do Bulharska chystají?

Doporučili bychom si předem udělat důkladnou rešerší trhu a daných segmentů trhu. Domluvit se na právním či daňovém česko – bulharském poradenství, zkонтактоват obchodní komory a příslušné svazy. Velice doporučujeme navštívit oborový veletrh, který poskytne informace o situaci na trhu a o konkurenci v daném oboru.

4.6 Státní svátky

Oficiální svátky:

- 1. leden – Nový rok
- 3. březen - Den osvobození Bulharska od osmanského jha
- Velikonoce (pravoslavné) – datum se každý rok pohybuje v souladu s ortodoxním církevním kalendářem (pátek a pondělí)
- 1. květen – Den práce a mezinárodní solidarity pracujících
- 6. květen – Den sv. Jiří (Georgiov den), Den hrdinství a Bulharské armády
- 24. květen – Den sv. bratří Cyrila a Metoděje, bulharské abecedy, vzdělanosti a kultury a slovanského písemnictví
- 6. září – Den sjednocení (1885)
- 22. září – Den nezávislosti Bulharska (1908)
- 1. listopad – Den národních buditelů (školní volno)
- 24. prosinec – Štědrý večer
- 25. a 26. prosince - Zrození Ježíše Krista

Všechny uvedené svátky jsou dny pracovního volna (s výjimkou 1. listopadu).

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

- [5.1 Vstup na trh](#)
- [5.2 Formy a podmínky působení na trhu](#)
- [5.3 Marketing a komunikace](#)
- [5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví](#)
- [5.5 Trh veřejných zakázek](#)
- [5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů](#)
- [5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria](#)
- [5.8 Zaměstnávání občanů z ČR](#)
- [5.9 Veletrhy a akce](#)

5.1 Vstup na trh

Základní informace pro vstup na trh

Bulharský trh je globalizovaný, což přináší i silnou konkurenci. Kvalitní zboží se pohybuje za samozřejmost, hlavní bývá konkurenčeschopná cena doplněná o výhodné platební podmínky. Dodavatel musí splnit veškeré požadavky na logistiku, jako jsou termíny dodávek, značení a balení zboží apod. Podle údajů NSI bylo v zemi k 31. 12. 2021 111 347 obchodů, z toho 41 224 s prodejem potravin a 70 123 objektů s ostatním zbožím.

Rating

- ı Moody's Baa1 (Stabilní)
- ı S&P BBB (Stabilní)
- ı Fitch BBB

Distribuční a prodejní kanály

Infrastruktura prodejní sítě se postupně zlepšuje. Řetězce supermarketů a hypermarketů se kromě Sofie a krajských měst rozšiřují i do menších měst okresního významu, i když prozatím většina obchodů v menších městech je ve vlastnictví malých podnikatelů a jejich nabídka zboží a služeb je na nižší úrovni.

Bulharské řetězce:

- ı Fantastiko
- ı Technopolis
- ı Technomarket
- ı Densi
- ı Praktiker

Zahraniční řetězce:

- potraviny

- ı METRO Cash&Carry
- ı BILLA
- ı Kaufland
- ı Lidl
- ı HITT-Market
- ı CBA Bulgaria

- nábytek

- ı IKEA

- drogerie

- ı dm Bulgaria
- ı Lilly Drogerie

- hobbymarkety

- ı Mr. Bricolage
- ı Praktis
- ı Bauhaus

Ve větších městech a především v Sofii, Plovdivu, Varně a Burgasu bylo vybudováno v posledních letech množství velkých a moderních nákupních center, jež jsou srovnatelné s podobnými středisky v jiných rozvinutých zemích.

Na trhu s pohonnými hmotami působí v Bulharsku v současné době několik sítí čerpacích stanic nadnárodních společností Shell, OMV, LukOil, dále řeckých a bulharských firem. Odděleně jsou zde rozšířeny též sítě čerpacích stanic plynu. Z ekonomických důvodů je na plynový pohon přebudována značná část osobních automobilů v Bulharsku, odhadem 20–30 %, z toho významná většina na

pohon LPG. Jednotný platební systém petrokaret není zatím v Bulharsku rozšířen. U renomovaných distributorů pohonných hmot je možné platit mezinárodními kreditními kartami VISA, MC atd., někteří distributoři nabízejí vlastní kreditní karty určené k nákupu pohonných hmot a služeb (např. Shell a OMV). NSI registroval v roce 2021 2 481 čerpacích a 301 plynových stanic.

Distribuce

Expanze zahraničních řetězců obchodujících s rychloobrátkovým, černým a bílým zbožím, v jejímž důsledku v průběhu let 2009 až 2010 poměrně výrazně vzrostl nejenom počet prodejen v celém Bulharsku, ale rovněž se rozšířilo spektrum nabízených produktů, vedla k prosazení nového distribučního modelu založeného na upřednostňování výstavby vlastních logistických center před využíváním služeb externích logistických firem. Nejvíce se k modelu vlastních logistických plafonem přiklonily řetězce Billa, Kaufland, Lidl a Technopolis. Jejich centrální logistické základny jsou situovány převážně v dosahu hlavního města Sofie poblíž klíčových dopravních tepen, a to dálnice Trakija (E 80) spojující Sofii s Plovdivem a dálnici Hemus (E 772) směrem na Varnu. Oblíbeným místem pro budování takovýchto center se staly pozemky poblíž městečka Elin Pelin nacházejícího se necelých 30 km východně od hlavního města v dosahu obou zmíněných dálničních tahů. Dalšími výhodnými místy pro umísťování logistických center jsou průmyslové zóny v okolí Plovdivu, kde se kromě jiných nachází logistická platforma řetězce Kaufland, která je svou plochou 67 tis. m² zatím největším centrem svého druhu v Bulharsku. Duální distribuční model (tj. vlastní logistickou infrastrukturu v kombinaci s využitím služeb jiných logistických firem) uplatňuje místní řetězec Fantastiko. Uvedený model je výhodnější především z toho důvodu, že Fantastiko provozuje především síť menších prodejen typu cornershop nebo convenient store. Třetí logistický model je využíván řetězci, jež nemají k dispozici vlastní logistická centra. Tento logistický model využívá např. litevský T-market. Obchodní řetězce jsou obecně jedním z největších uživatelů logistických ploch v Bulharsku. Výše popsaná tendence preferování investic do výstavby vlastních logistických center před pronajímáním již vybudovaných objektů vede k poklesu cen nájmů předmětných ploch. Průměrná výše nájmu ploch v průmyslových parcích v Sofii se pohybuje kolem 4 eur/m² měsíčně, přičemž v ostatních městech kolísá mezi 1,5–3,0 eur/m² měsíčně. V důsledku uvedeného dochází k útlumu investic do objektů tohoto typu, což alespoň po určitou dobu způsobí vyrovnaní poptávky a nabídky, a tudíž i stabilizaci cen jejich pronájmu.

Celní systém a kontrola vývozu

Agentura „Celnice“ (Agencia „Mitnici“)

Interministerial Commission for Export Control and Non-Proliferation of Weapons of Mass Destruction – spadá pod Ministerstvo hospodářství Bulharska,

Ministerstvo hospodářství a průmyslu Bulharské republiky – zodpovídá za obchodní dohody, dodržování závazků z titulu členského státu WTO atd.

Informace k celnímu řízení je možno získat [zde](#).

Doklady ke zboží a další informace [zde](#).

5.2 Formy a podmínky působení na trhu

V Bulharsku jsou podle Ministerstva hospodářství nejčastěji využívány tyto hlavní formy působení na trhu:

- 1 společnost s ručením omezeným (OOD) nebo jednočlenná společnost s ručením omezeným (EOOD)
- 1 akciová společnost (AD) nebo jednočlenná akciová společnost (EAD)
- 1 samostatný obchodník (ET)

Postup při zřizování uvedených forem podnikání a nezbytné dokumenty lze nalézt [zde](#).

Reprezentace – zahraniční zastoupení

Registrace zastoupení (reprezentační kanceláře) zahraniční firmy se provádí u Bulharské obchodně-průmyslové komory v Sofii v souladu se Zákonem o podpoře investic. Doba potřebná pro registraci zahraničního zastoupení se pohybuje v rozmezí 1 až 3 dnů.

Kontakt: [Bulgarian Chamber of Commerce and Industry](#)

Pobočka

Právnické osoby registrované v zahraničí, příp. zahraniční podnikatelé (fyzické osoby) mohou v Bulharsku registrovat pobočku své firmy. Pobočka není podle bulharského právního rádu právnickou osobou, musí však vést účetnictví nezávislé na mateřském podniku a nezávisle sestavovat rozvahu a výsledovku, tj. vlastní nezávislou účetní uzávěrku. Pro založení pobočky není nutný základní kapitál. Registrace pobočky zahraničních právnických osob se provádí u [Registrační agentury](#) v souladu s bulharským Obchodním zákoníkem.

Společný podnik

V souladu s bulharským obchodním zákoníkem mohou mít společné podniky formu jakékoliv obchodní společnosti (akciová společnost, s.r.o., komanditní společnost, veřejná obchodní společnost apod.), která může být v souladu s tímto zákonem v Bulharsku založena. Kompetentní institucí pro registraci společného podniku je Registrační agentura a jí podřízený Obchodní rejstřík. Při registraci společného podniku se k jednotné formulářové žádosti přikládají: 1 notářsky ověřena 1 společenská smlouva 1 podpisové vzory statutárních zástupců společného podniku 1 zakládací listina podniku registrovaná v Obchodním rejstříku 1 příslušné koncese v případě, že společný podnik provádí koncesované činnosti Podrobné informace ohledně registrace společného podniku v Bulharsku lze získat [zde](#). Zahraniční společnosti mohou využít rovněž služby státní agentury [InvestBulgaria](#).

5.3 Marketing a komunikace

V roce 2021 náklady na reklamu v Bulharsku vzrostly oproti úrovni roku 2020 z cca 455 mil. BGN (232 mil. EUR) na 520 mil. BGN (266 mil. EUR, +14,2 %). V roce 2022 by měly náklady na reklamu v Bulharsku opět narůst a překročit úroveň předchozího roku s odhadovaným objemem 569 mil. BGN (291 mil. EUR, cca +9,5 %).

V podílu na reklamním trhu vedla podle odhadu asociace BACA i v roce 2022 televize (státní i soukromé kanály, podíl na trhu 54 %, cca 305,2 mil. BGN, +9 % meziročně), následovaná digitálními médiemi (33 %, např. Facebook a Google, cca 187 mil. BGN, +12 %), venkovní reklamou/billboardy (8,1 %, 46 mil. BGN, +7 %), rozhlasem (3,8 %, 21,9 mil. BGN, +8 %) a tiskem (deníky 24 časa, Trud, Kapital, Monitor, Standart, Sega, Dnevnik (jenom v elektronické podobě), týdeník Ikonomičeski život, 1,5 %, 8,3 mil. BGN, -8 %). Cenové poměry a reklamní metody odpovídají podmínkám v České republice. Podle dostupných informací posilují digitální média, kino reklamy, televize, rozhlas, naopak trvale oslabuje tisk.

Podle prognózy BACA v letech 2023-2024 opět nejvíce porostou digitální média (cca o 11 % na 35 % podíl), televize by si měla uhájit pozici s 52 %. Tisk by měl ztratit 17 %, ostatní média mohou obnovit svou pozici před pandemií, přičemž nejlépe si povede kino reklama, ovšem její podíl na celku je mizivý. Inflace v oblasti médií v roce 2022 by měla u televize činit 10 % a digitální média podráží o 15 %.

Pro orientaci uvádíme odkaz na žebříček a kontakty digitálních marketingových firem v Bulharsku od www.clutch.co nebo www.themanifest.com. Další informace může poskytnout web [BACA](#).

Podle průzkumu mezi firmami je nejvíce pro reklamní účely z digitálních médií v Bulharsku využíván pro distribuci reklamního obsahu Facebook (91 %), Instagram (74 %), LinkedIn (63 %), YouTube (57 %) a Twitter (18 %). Z klíčových ukazatelů efektivity se nejvíce využívá angažovanost publika vůči obsahu, počet zobrazení, počet sledujících, růst povědomí o značce atd. Obsah firmy tvoří nejčastěji pro získávání nových zákazníků, zvyšování povědomí o značce, zlepšení image, udržení zákazníků. Nejčastější platformy pro distribuci obsahu představují sociální sítě, vlastní stránky, novinové weby.

Velvyslanectví v posledních letech spolupracovalo na několika projektech s jednou z největších marketingových agentur na trhu – [M3Communications Group Inc.](#) M. Bechara. Účinnou příležitost pro propagaci výrobků na bulharském trhu stále představuje účast na mezinárodních veletrzích a výstavách.

5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Duševní vlastnictví je chráněno na standardní úrovni v souladu s pravidly EU. Bulharsko v minulosti čelilo značné kritice kvůli porušování práv duševního vlastnictví, zejména v oblasti filmové, hudební či herní produkce. V souvislosti se vstupem do EU a tlakem zejména ze strany USA i mezinárodních organizací došlo k výraznému omezení nezákonných aktivit.

Mezi instituce, zodpovědné v Bulharsku za průmyslové vlastnictví, copyrights a související práva patří:

- ı Patentový úřad Bulharské republiky (Patent Office of the Republic of Bulgaria)
- ı Ministerstvo spravedlnosti Bulharské republiky
- ı Rada pro ochranu intelektuálního vlastnictví při Ministerstvu kultury Bulharské republiky
- ı Centrum pro duševní vlastnictví (Center for Intellectual Property)
- ı Státní portál pro duševní vlastnictví (National Portal for Intellectual Property)
- ı Platné právní normy na ochranu duševního vlastnictví:
- ı Zákon o ochraně konkurence, Státní věstník (SV), č. 39, 1991
- ı Zákon o patentech a registraci užitkových modelů (SV č. 64/2006, v platnosti od 9.11.2006)
- ı Zákon o ochraně nových odrůd rostlin a plemen zvířat, SV, č. 84, 1996
- ı Zákon o průmyslovém designu, SV, č. 81, 1999
- ı Zákon o značkách a geografických označení, SV, č. 81, 14. 9. 1999
- ı Zákon o topologii a integrálních schématech, SV, č. 81, 1999
- ı Zákon o geneticky modifikovaných organizmech, SV, č. 27, 2005
- ı Zákon o copyrightu a souvisejících práv, SV, č. 56, 1993

Postup při podezření z porušení práv duševního vlastnictví v Bulharsku

- ı využití mimosoudního řešení sporu (ADR)
- ı při porušení patentových práv či obchodního tajemství se obrátit na příslušný národní soud
- ı při padělání výrobků s ochrannou značkou se obrátit na portál Generálního ředitelství "Zdanění a celní unie"
- ı při zneužití ochranné známky na portálu EU pro duševní vlastnictví
- ı při porušení pravidel zeměpisného označení původu na kompetentní národní úřad.

5.5 Trh veřejných zakázek

Systém veřejných zakázek v Bulharsku

Výše zakázky do 30 000 BGN (15 385 EUR) - státní instituce si vypisuje veřejnou zakázku sama a následně vybírá ze 3. nabídek. V případě eminentního zájmu a příznivé ceny je poměrně reálná šance na úspěch.

Výše zakázky nad 30 000 BGN - [Agentura pro veřejné zakázky](#) (Agentsia za obshestveni porachki) vypisuje veřejnou zakázku publikace v tisku a na webových stránkách agentury, menu je i v angličtině, ale zadání zakázky pouze v bulharštině. Výběrového řízení se může zúčastnit jakákoliv firma z EU. Registrace společnosti v Bulharsku není nutná, avšak řešíme problém s uznáváním digitální identity a podpisu českých firem vystavených v ČR. Větší šance na úspěch: účast s místním partnerem.

Přihlášení a registrace do systému AOP je dostupná [zde](#). Pozor! Velvyslanectví eviduje stížnosti českých firem, které se snažily přihlásit touto cestou a zúčastnit se výběrového řízení, narazily však na problém, že AOP neuznalo jejich digitální podpis. Bulharské orgány byly na tuto situaci upozorněny, nicméně zatím stále nedošlo k napravě. Pokud se firma setká s takovou situací, nechť se obrátí na velvyslanectví, případně musí využít místního partnera, který má bulharský digitální podpis.

Financování veřejných zakázek zpravidla pochází ze státního rozpočtu, fondů EU a mezinárodních organizací.

Příslušné autority pro veřejné zakázky:

- ı Agentura pro veřejné zakázky
- ı Účetní dvůr Bulharské republiky
- ı Agentura pro státní finanční kontrolu
- ı Komise pro ochranu hospodářské soutěže
- ı Nejvyšší správní soud

Proces veřejných zakázek v BG je nadále poměrně často netransparentní. Vyznačuje se také nadmerným počtem zrušených tendrů, velmi často z velmi pochybných důvodů, tendry jsou napadány žalobami ihned od momentu vypsání, a navíc stávající zákon umožňuje napadat žalobou tendry i ze strany takových subjektů, které svým předmětem činnosti vůbec nesouvisí s předmětem veřejné zakázky. Vláda se situaci snaží řešit novelou zákona o zadávání veřejných zakázek silně omezující okruh subjektů oprávněných napadat tendry žalobami.

Z těchto důvodů některé důležité velké tendry nejsou uzavřeny i po dobu několika let.

Zajímavé údaje ohledně objemu zakázek na trhu včetně sektorového zaměření, ratingu atd. lze nalézt [zde](#).

5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů

Platební podmínky

Stejně jako u každé mezinárodní transakce na celém světě je způsob platby určen mírou důvěry ve schopnost a ochotu kupujícího zaplatit. U několika prvních transakcí/dodávek a v době, kdy dovozce ještě není znám, se důrazně doporučuje platba v plné výši předem. Všechny standardně používané způsoby platby jsou v Bulharsku běžné.

Splatnost faktur

Podle obchodního zákona platí, že pokud se strany nedohodnou jinak, je lhůta splatnosti 14 dnů ode dne doručení faktury nebo jiné výzvy k platbě.

Podle bulharského práva si strany obchodní transakce mohou ve smlouvě stanovit lhůtu splatnosti, která by však neměla přesáhnout 60 dnů. Maximální lhůta splatnosti u transakcí s veřejným dodavatelem, může být 30 dnů.

Při prodljení dlužníka s platbou má poškozený věřitel nárok na náhradu za opožděnou platbu ve výši zákonného úroku z prodljení a náhradu nákladů na vymáhání ve výši nejméně 40 EUR, a to bez nutnosti upomínky. Věřitel může požadovat náhradu škody přesahující zákonnou náhradu, ale nese důkazní břemeno ohledně výše škody.

Řešení obchodních sporů

V případě sporu při plnění obchodních dohod lze dosáhnout jeho řešení za pomoci BOPK, u které působí i Mezinárodní obchodní arbitráž.

V případě sporů se může zahraniční investor obrátit na státní úřady kompetentní ve věci dozoru nad dodržováním zákoných podmínek a rovnocenného přístupu.

Rizika místního trhu

Problémem nadále zůstává nedostatečná praktická implementace legislativy EU, nižší kvalita infrastruktury, pomalé soudnictví, byrokracie a s tím spojená korupce. Doporučovaný platební instrument představuje buď platba předem nebo dokumentární akreditiv.

5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

Země dosud není součástí Schengenského prostoru. Vstup a pobyt občanů EU v Bulharsku je upraven Zákonem o vstupu a pobytu občanů EU a jejich rodinných příslušníků. Pokud občan EU hodlá pobývat déle než 3 měsíce, je povinen se dostavit na oddělení migrační policie v místě pobytu a požádat o potvrzení o přechodném pobytu.

Potvrzení se dle zákona vydává v tentýž den na dobu max. 5 let dle účelu pobytu. Pro získání zmíněného potvrzení musí občan EU doložit alespoň jeden z následujících dokladů: pracovní smlouvu, potvrzení školského zařízení, zdravotní pojištění a dostatečné množství peněžních prostředků.

Do Bulharska se cestuje na platný cestovní pas ČR, jehož platnost by měla pokrývat minimálně dobu potřebnou pro pobyt v Bulharsku a cestu zpět do ČR. Od 1. 1. 2007 je možné cestovat do Bulharska i na platný občanský průkaz ČR obsahující strojově čitelnou zónu.

Policisté nejsou oprávněni pokutovat cizince na místě. blokovou pokutou, placení pokuty se má uskutečňovat na přepážkách regionálních stanovišť dopravní policie. Policista se musí prokázat služebním průkazem s fotografií, jménem a hodností.

Při výměně valut se doporučuje dbát rovněž zvýšené ostražitosti, věnovat pozornost vývěsním tabulím směnných kurzů ve směnárnách.

Dopravu MHD v Sofii a dalších velkých městech lze považovat za bezpečnou, při pohybu pěšky je namísto opatrnost.

Taxislužba je cenově dostupná a pokud využije cestovatel osvědčené společnosti jako např. OK Supertrans Taxi, Yellow atd., neměl by mít problémy. Pronájem vozidel nabízí např. Top Rent A Car Sofia, v Sofii může cestovatel využít i pronájmu elektromobilů Spark.

Doprava z letišť i nádraží funguje bez problémů – taxi, MHD (autobus, metro), příp. pronájem automobilů.

Kvalita ubytování je na dobré úrovni, v Sofii a velkých městech existuje poměrně široká nabídka za dostupné ceny.

Platební karty lze v Bulharsku bez problémů využívat, existuje i poměrně hustá síť bankomatů, nicméně je třeba počítat s poplatky za výběr a určitým omezením ohledně vydané hotovosti, při drobných nákupech je třeba hotovost.

Doporučuje se nepoužívat vodu z kohoutku na pití, max. na vaření. Balená voda je běžně dostupná.

5.8 Zaměstnávání občanů z ČR

Od 1. 1. 2007 je umožněn volný pohyb občanů EU do Bulharska a občané ČR nepotřebují pro výkon práce v Bulharsku pracovní povolení. V případě vysílání pracovníků mateřské (české) firmy do Bulharska je potřeba tuto skutečnost notifikovat u Národní agentury pro zaměstnanost a v případech, kdy doba vysláni přesáhne 183 dní, i u Národní příjmové agentury (finanční úřad). Pro notifikaci u Národní agentury pro příjmy se používají formuláře E 101 a E 102. V případě, že občan ČR začne v Bulharsku pracovat, musí přispívat do místního systému sociálního zabezpečení a získá tudíž právo na veškeré výhody z tohoto systému vyplývající.

Co se týče zdravotního pojištění, občané EU při náhlém onemocnění během svého dočasného pobytu v Bulharsku (na dovolené, služební cestě nebo stáži) mají nárok na lékařské ošetření, které je neodkladné a nemůže počkat do návratu domů. Musí být poskytnuta zdravotní péče ve stejném rozsahu, na jakou mají nárok místní pojištěnci. Na cestu je třeba mít evropský průkaz zdravotního pojištění. Pokud ho občan ČR nebude mít nebo ho nebude moci uplatnit (například v soukromém zdravotnickém zařízení), nemůže jej nikdo odmítnout ošetřit, ale bude zřejmě muset zaplatit za péči na místě a o proplacení této částky zažádat po návratu domů. Při dlouhodobém pobytu v Bulharsku doporučujeme zjistit konkrétní podmínky u své zdravotní pojišťovny. Další informace o zdravotním pojištění v Bulharsku lze nalézt [zde](#).

Doplňující informace týkající se zajištění nemovitostí a s nimi spojenými daňovými povinnostmi lze nalézt [zde](#).

Minimální mzda v Bulharsku činí s platností od 1. 1. 2023 780 BGN, hodinová mzda 4,72 BGN. Na základě změny v Zákoníku práce bude od 1. 9. 2024 minimální mzda činit 50 % průměrné hrubé mzdy za období 12 měsíců, což bude zahrnovat poslední dva trimestry předchozího roku a dvě čtvrtletí stávajícího roku.

Průměrná hrubá mzda dosáhla v prosinci 2022 úrovně 1 863 BGN (953 EUR), přičemž ve veřejném sektoru to bylo 1 914 BGN a v soukromém 1 846 BGN. Nejvyšší průměrný plat vykazoval sektor IT a telekomunikací (4 578 BGN), nejnižší naopak ubytovací a stravovací služby (1 098 BGN). Co se týče oblastí, vedla Sofie s 2 569 BGN, na chvostu se nacházel Kjustendil s 1 225 BGN.

5.9 Veletrhy a akce

Mezi nejvýznamnější výstavní akce lze zařadit:

- 1 Mezinárodní zemědělská výstava AGRA, vinařská VINARIA a potravinářská FOODTECH v Plovdivu
- 1 Mezinárodní zemědělská výstava BATA AGRO ve Staré Zagoře
- 1 Výstava WORLD OF FURNITURE v Sofii
- 1 Mezinárodní veletrh strojů a technologií v kovoobrábění Machtech v Sofii
- 1 Mezinárodní technický veletrh v Plovdivu
- 1 Mezinárodní veletrh zdravotnické techniky BULMEDICA BULDENTAL v Sofii
- 1 Mezinárodní výstavba obranné techniky HEMUS v Plovdivu
- 1 Mezinárodní zdravotnická, farmaceutická a stomatologická výstava MEDICUS DENTO GALENIA v Plovdivu
- 1 Mezinárodní výstava stavebnictví STROIKO v Sofii
- 1 Mezinárodní výstava Interfood&Drink v Sofii

Zdroje:

- 1 [Kalendář akcí v Bulharsku](#)
- 1 [Mezinárodní veletrh v Plovdivu](#)
- 1 [Inter Expo Center v Sofii](#)

Zahraniční kancelář CzechTrade plánuje v roce 2023 podpořit české firmy formou účasti na:

- 1 veletrhu Machtech (3. - 6. 10. 2023 v Sofii)
- 1 Mezinárodním technickém veletrhu (27. 9. - 1. 10. 2023 v Plovdivu)
- 1 veletrhu Stroitelna sedmica (29. 3. - 1. 4. 2023 v Sofii)

6 Kontakty

Podkapitoly:

- [6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu](#)
- [6.2 Praktická telefonní čísla \(záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.\)](#)
- [6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty](#)

6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Velvyslanectví České republiky (Posolstvo na Češkata Republika)

vedoucí úřadu: PhDr. Lukáš Kaucký

adresa: G. S. Rakovski No. 100, 1000 Sofia

tel.: hlasový strom (hlavní číslo pro veřejnost) +359 2 948 68 00, sekretariát +359 2 948 68 02 (přímý)

fax: +359 2 948 68 18

nouzová linka: +359 888 398045

e-mail: sofia@embassy.mzv.cz

konzulární úsek: Consulate_Sofia@mzv.cz

ekonomický úsek: Commerce_Sofia@mzv.cz

web: www.mzv.cz/sofia

Působnost úřadu: diplomatická a konzulární pro Bulharskou republiku

Provozní hodiny úřadu: pondělí až pátek 8:45–17:15; konzulární hodiny pro veřejnost: pondělí, středa, pátek 9:00–12:00

Pro cestu z letiště doporučujeme využít taxi na oficiálním stanovišti u Terminálu 2, případně lze použít i autobus MHD (l. E184 na konečnou) či metro (stanice Sofijská univerzita).

Honorární generální konzulát České republiky ve Varně

vedoucí úřadu: Mgr. Zdeňka Boevová, honorární generální konzulka

adresa: Cani Ginčev 24, 9002 Varna, BR

tel.: +359 52 641 775

fax: +359 52 641 774

e-mail: Varna@honorary.mzv.cz

Působnost úřadu: oblast (kraj) Dobrič, Varna, Burgas (přímořské oblasti)

Provozní hodiny úřadu: úterý a čtvrtok 14:00–16:00 V letních měsících (červenec – srpen) je v provozu **konzulární jednatelství (KJ) v Burgasu.**

Aktuální spojení na KJ lze získat prostřednictvím Velvyslanectví České republiky v Sofii.

Honorární konzulát České republiky v Plovdivu

vedoucí úřadu: Ivan Mladenov Sokolov, honorární konzul

adresa: Bul. Car Boris Obedinitel 37, 3. patro

tel. : +359 889005000

e-mail: i.sokolof@abv.bg

Působnost úřadu: oblast (kraj) Plovdiv

Provozní hodiny úřadu: pondělí a středa 10:00–12:00

Zahraniční kancelář agentury CzechTrade Sofie

ved. kanceláře: Ing. Martin Hlavnička

adresa: G. S. Rakovski No. 100, 1000 Sofia

tel.: +359 2 943 31 52, +359 878 310 309

e-mail: sofia@czechtrade.cz

web: www.czechtrade.bg

České centrum v Sofii

ředitelka: PhDr. Radka Rubilina

adresa: G. S. Rakovski No. 100, 1000 Sofia

e-mail: ccsofia@czech.cz

web: www.czechcentres.cz/sofia

Kontakt na realizátora projektu PROPEA MZV ČR:

Lighthouse Capital JSC

Ivan Genčev, výkonný ředitel

adresa: Moskovska 21, 1000 Sofie, Bulharsko

e-mail: ivan@bbg-simex.com

web: www.propea.cz

6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)

- 1 Tísňové volání: 112
- 1 Policie: 166
- 1 Hasiči: 160
- 1 Lékařská pohotovost: 150
- 1 Dopravní policie: 165
- 1 Pomoc na silnicích: 146

6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

Prezident: [Úřad prezidenta](#)

Parlament: [Národní shromáždění](#)

Vládní úřady:

- 1 [Rada ministrů \(vláda\)](#)
- 1 [Ministerstvo zahraničních věcí](#)
- 1 [Ministerstvo vnitra](#)
- 1 [Ministerstvo energetiky](#)
- 1 [Ministerstvo zdravotnictví](#)
- 1 [Ministerstvo zemědělství](#)
- 1 [Ministerstvo hospodářství a průmyslu](#)
- 1 [Ministerstvo inovací a růstu](#)
- 1 [Ministerstvo kultury](#)
- 1 [Ministerstvo mládeže a sportu](#)
- 1 [Ministerstvo školství a vědy](#)
- 1 [Ministerstvo životního prostředí a vod](#)
- 1 [Ministerstvo obrany](#)
- 1 [Ministerstvo spravedlnosti](#)
- 1 [Ministerstvo pro místní rozvoj a veřejné práce](#)
- 1 [Ministerstvo dopravy a spojů](#)
- 1 [Ministerstvo práce a sociální politiky](#)
- 1 [Ministerstvo cestovního ruchu](#)
- 1 [Ministerstvo financí](#)
- 1 [Ministerstvo pro e-government](#)

Ostatní klíčové instituce

- 1 [Bulharská národní banka](#)
- 1 [Národní příjmová agentura](#)
- 1 [Národní zdravotní pojišťovna](#)
- 1 [Agentura pro zahraniční investice InvestBulgaria](#)
- 1 [Integrovaný informační systém státní administrativy](#)
- 1 [Národní statistický institut](#)

Hospodářské komory a svazy

- 1 [Bulharská průmyslová asociace](#)
- 1 [Bulharská obchodní a průmyslová komora](#)

Užitečné zdroje

- 1 [historie, geografie, místní zvyklosti, turistické destinace](#)
- 1 [informační servis pro investory](#)
- 1 [turistika](#)
- 1 [Bulharská tisková agentura](#)
- 1 [informační portál Novinite.com](#)
- 1 [portál Business.bg](#)
- 1 [Bulharská národní televize](#)
- 1 [Bulharský národní rozhlas](#)